

ארחות הלכה

תימני ז"ל: "כתב רבנו מיימון בן יוסף [-הוא אבי הרמב"ם ז"ל] בחיבורו על התפלות בלשון ערבי [-נזכר בשו"ת תשב"ץ ח"א סי' ב' עיי"ש] בפירושו על ענין חנוכה, אין להקל בשום מנהג ואפילו מנהג קל, ויתחייב כל נכון לו עשות משתה ושמחה ומאכל לפרסם הנס שעשה השם יתברך עמנו באותם הימים, ופשט המנהג לעשות סופגנין, בערבי אלספינג, והם הצפחיות בדבש ובתרגום האיסקריטין, משום שהם קלויים בשמן, זכר לברכתו, וכתב רבינו נסים במגלת סתרים כי בכל מנהגי האומה באלו מנהגות כמו זה, והראש בראש השנה, החלב בפורים ובמוצאי פסח, והפולים ביום הושענא רבה, ואותם המנהגים אין לנו לבזותם ומי שהנהיגם זריז ומשתדל הוא, כי הם מעיקרים נעשים, ולא יבחו במנהג האומה, וכבר אמר הנביא ע"ה ואל תטוש תורת אמך, דת אומתך אל תעזוב. עכ"ל. וברשימות כת"י כתב רבנו טעם נוסף לאכילת הסופגניות [וכמדומה שבע"פ אמר כן בשם גדול א'] כי בחנוכת בית חשמונאי טיהרו את כל המקדש ואילו את אבני המזבח ששקצום היונים לא ידעו לטהרם וגנוזם (ע"ז דף נ"ב ע"ב), והצטערו על כך, ולכן נהגו במאכלים שמברכים עליהם ברכת מעין שלש, שבה מזכירין "ועל מזבחך" משא"כ בברכת המזון שאין מוזכר בה המזבח ביחוד (ובטעמא דמלתא כתב שם רבנו בשם הרב ר' משה ליב שחור ז"ל משום דטעם פירות תלוי במזבח וכדתנן בסוף סוטה משחרב ביהמ"ק ניטל טעם הפירות. וע"ע מנחת שלמה ברכות מ"ד ע"א - ס' הזכרון צהר אהל ברוך עמ' רנ"ט). 21. כתבי תלמידים.